

1. csomag: Ókor emelt rövid feladatok megoldása

1. feladat

A feladat az ókori Mezopotámia gazdaságára vonatkozik. 2009. május idegen
Válaszoljon kérdésekre a források és ismeretei segítségével! (Elem. 0,5 pont = 3 pont)

- a) A megoldó kulcs Kr.e. 3. évezred ír, de a VI. évezred is helyes. A második térképhez tartozó évszám a Kr. e. XVIII. század
b) mezőgazdaság, kereskedelem
c) nyersanyagok
d) a megoldó kulcs „öntözéses földművelést” ír, de a helyes a „háztartási gazdálkodás”.

2. feladat

A feladat az ókori keleti civilizációkkal kapcsolatos. 2006. május idegen
Azonosítsa a térképen számmal jelölt ókori államokat (civilizációkat), és rendelje az alábbi fogalmakat a térképen felismert államokhoz! (Elemenként 0,5 pont = 4 pont)

Sorszám	Az állam neve	A fogalom betűjele
1.	Sumer/Mezopotámia/Babilonia	B)
2.	Kína	A)
3.	India	D)
4.	Izrael/Zsidó állam	C)

3. feladat

A feladat az ókori Kelet civilizációihoz kapcsolódik. Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével! Melyik ókori keleti civilizáció kulturális örökségéhez tartoznak a források? Írja a térképen látható civilizációk helyszínének sorszáma közül a megfelelőt a forrásokhoz a pontozott vonalra! Három sorszám kimarad. (3 p.) 2015. október

- a) 7.
b) 3.
c) 1.
d) 6.

Állítás	Civilizáció sorszáma
e) Tartósan kialakult a monoteizmus.	2.
f) Egy vallásalapító a vágyakról való lemondásban látta a születési alapú társadalomszerkezetből is fakadó szenvedés ellenszerét.	6.

1. csomag: Ókor emelt rövid feladatok megoldása

4. feladat

A feladat. Válaszoljon a kérdésekre a források és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont = 4 pont) 2010. május

- a) Ótestamentum (Ószövetség) vagy a Tóra
 b) D
 c) Jeruzsálem
 d) B) C) A) D)

5. feladat

A feladat a zsidó vallással kapcsolatos. Válaszoljon a kérdésekre ismeretei és a források segítségével! (Összesen 3 pont) 2012. május idegen

- a) tízparancsolat
 b) Mózes
 c) iszlám és kereszténység

6. feladat

A feladat a zsidó valláshoz kapcsolódik. Melyik személyhez köthetők a bibliai idézetek? Válassza ki a felsorolásból! Írja a megfelelő személy nevét az idézetek alá! Egy név kimarad. (Elemenként 1 pont = 4 pont) 2014. október

- a) Dávid b) Mózes c) Noé d) Salamon

7. feladat

A feladat az ókori zsidó vallással kapcsolatos. Állapítsa meg a források tanulmányozása és ismeretei alapján, hogy igazak-e a következő állítások! Válaszát X jellel jelölje! (Elemenként 1 pont = 4 pont) 2005. október

Állítások	Igaz	Hamis
a) A farizeusok szerint a bűnös ember visszatérhet a túlvilágról az evilági életbe.		X
b) Az esszénusok életükben feddhetetlenségre törekedtek.	X	
c) Az esszénusok teljes vagyonszövetségben éltek.	X	
d) A zsidó vallás politeista volt.		X

8. feladat

A feladat az ókori Kelet vallásaival kapcsolatos. Rendelje a megadott vallásokhoz a képeket és a meghatározásokat! (5 pont) 2016. május idegen

	Vallás	Kép sorszáma	Meghatározás betűjele
a)	egyiptomi vallás	2.	A)
b)	Mezopotámia területén élők vallása	6.	F)
c)	brahmanizmus (hinduizmus)	5.	E)
d)	zsidó vallás	4.	C)
e)	buddhizmus	1.	B)

1. csomag: Ókor emelt rövid feladatok megoldása

9. feladat

A feladat az ókori keleti írásokhoz kapcsolódik. Állapítsa meg a források és ismeretei segítségével, melyik írásrendszerhez köthetők a képek és a leírások! Írja a képek és leírások betűjelét a táblázat megfelelő mezőjébe! 2016. május (3 pont)

	Mezopotámiai ékírás	Egyiptomi hieroglifák	Kínai írás
A kép betűjele	D	C	A
A leírás betűjele	G	F	H

10. feladat

A feladat a spártai államszervezetre vonatkozik.

Döntse el a forrásokhoz kapcsolódó állításokról, hogy igazak vagy hamisak!

Választását X jellel jelölje! (Elemenként 1 pont = 4 pont) 2006. február

Állítás	Igaz	Hamis
a) A helóták és a körülakók nem vehettek részt a népgyűlésen.	x	
b) A spártai polgárok 20. életévük betöltése után aktívan politizálhattak.		x
c) Az öt ephorosz egy évig töltheti be hivatalát.	x	
d) A vének tanácsának tagja lehet bármely 28 év feletti spártai férfi.		x

11. feladat

A feladat az ókori görög történelemhez kapcsolódik. (2011. október) 3 pont

a)

- 1.) B
- 2.) E
- 3.) F
- 4.) D

b) Spárta: 5 Athén: 4

12. feladat

A feladat az ókori görög történelemre vonatkozik. Egy nagy politikus (Kr. e. 638 – 558) önmagáról írt versének részletét idézzük. Oldja meg ismeretei és a forrás segítségével a feladatokat! (4 pont) 2007. május

- a) Szólón
- b) Athén
- c) Kr.e. 594
- d) Arkhón
- e) földosztás / földreform és az adósrabszolgaság eltörlése
- f) 400-ak tanácsának vagy az esküdtbírósnak a felállítása / az athéni polgárokat 4 vagyoni osztályba sorolta / minden athéni polgár számára lehetővé tette, hogy részt vegyen a népgyűlésen.

1. csomag: Ókor emelt rövid feladatok megoldása

13. feladat

A feladat az athéni demokráciához kapcsolódik. Támassa alá, illetve cáfolja meg Periklész két idézett állítását az ábra segítségével! (A cáfolatok során vegye figyelembe a demokrácia mai felfogását is!) (Elemenként 1 pont = 4 pont) 2015. május

- a) Minden (felnőtt, férfi) polgár részt vehetett a népgyűlésen. / A népgyűlés a legfontosabb politikai intézmény.
 - b) A társadalom többsége (bevándorlók, rabszolgák, nők) nem rendelkezett politikai jogokkal.
 - c) Minden polgár egyenrangú. / A népgyűlésen való részvételért napidíj jár. / A tisztségekre választják / sorsolják a polgárokat.
 - d) A sorsolás miatt a kiválóság nem érvényesül. / A társadalom többsége (kiválóságától függetlenül) nem vehet részt a politikai életben.
- (A válaszok más megfogalmazásban is elfogadhatók, illetve más helyes, az ábra alapján adott válasz is elfogadható.)

14. feladat

A feladat az ókori Athén történetével kapcsolatos. Oldja meg a feladatokat a forrás és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont = 4 pont) 2017. május idegen

- a) 3.
- b) esküdtbírótság
- c) cserépszavazás
- d) Kr. e. V. század

Az Areioszpoagosz legfőbb ügyekben gyakorolt bírósági jogkörét nem az esküdtbírótság, hanem a népgyűlés vette át.

15. feladat

A feladat az ókori Athén és Spárta történelmével kapcsolatos. Válassza ki a megadott fogalmak közül, melyek illenek a betűkkel jelzett helyekre! Írja válaszait a pontozott vonalakra! Egy fogalom két helyre is illik, négy fogalom nem illik sehova. (Elemenként 0,5 pont = 4 pont.) 2014. május idegen

- a) népgyűlés
- b) két király
- c) vének tanácsa
- d) rabszolgák
- e) cserépszavazás
- f) népgyűlés
- g) esküdtbírótság
- h) sztratégosz

1. csomag: Ókor emelt rövid feladatok megoldása

16. feladat

A feladat Athén történetéhez kapcsolódik.

Rendelje az athéni történelem négy jeles alakjához a hozzájuk köthető forrást, illetve az időben hozzájuk legközelebb álló eseményt! Írja be a források betűjelét és események sorszámát a táblázat megfelelő helyére! *A politikusok neve időrendben szerepel.*

(Elemenként 0,5 pont = 4 pont) 2011. május

politikus	forrás	esemény
Szolón	C)	3.
Peisiztratosz	A)	1.
Kleiszthenész	B)	2.
Periklész	D)	4.

17. feladat

A feladat az ókori athéni demokrácia kialakulásának folyamatával kapcsolatos. Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével!

(Elemenként 1 pont = 4 pont) 2015. május

Állítás	a) forrásban bemutatott intézkedés	b) forrásban bemutatott intézkedés	egyik sem
c) Célja a türannisz kialakulásának megakadályozása volt. (0,5 pont)		X	
d) Területi alapú közigazgatást alakított ki. (0,5 pont)			X
e) Növelte a népgyűlés szerepét a politikai életben. (0,5 pont)		X	
f) Elősegítette, hogy a politikai tisztségek betöltése ne származási alapon történjék. (0,5 pont)	X		

18. feladat

Válaszoljon a forrásszemelvényekhez kapcsolódó kérdésekre! (Elem. 0,5 pont = 5 pont) 2012. május

A)

- a) A csata helyszíne: **Thermopülai**
 b) A csata időpontja (évszám): **Kr.e. 480**
 c) A görög hadvezér neve: **Leonidász**

B)

- d) A háború kezdete (évszám): **Kr.e. 431**
 e) A háború vége (évszám): **Kr.e. 404**
 f) Athén vezetője a háború kezdetekor: **Periklész**
 g) Athén ellenfele a háborúban: **Spárta vagy peloponnészoszi szövetség**

C)

- h) A csata helyszíne: **Marathón**
 i) A csata időpontja (évszám): **Kr.e. 490**
 j) A görög hadvezér neve: **Miltiádész vagy Miltiadész**

1. csomag: Ókor emelt rövid feladatok megoldása

19. feladat

A feladat az ókori görög történelemhez kapcsolódik. Válaszoljon a kérdésekre a források és ismeretei segítségével! (Elemenként 0,5 pont = 3 pont) 2010. május idegen

- a)
 1. **Marathon**
 2. **Szalamisz**
 b) **(I.) Dareiosz**
 c) **sztratégosz**
 d) **Kr.e. V. század vagy i.e. V. század**
 e) **Spárta**

20. feladat

A feladat az ókori görög történelemhez kapcsolódik. Nevezze meg, mely történelmi személyekre vonatkoznak az alábbi forrásrészletek! (Elem. 1 p. = 4 p.) 2011. május idegen

- a) **Periklész**
 b) **Nagy Sándor, vagy Alexandrosz**
 c) **Szolón**
 d) **sztratégosz**

21. feladat

A feladat Arisztotelész görög filozófus demokrácia-felfogására vonatkozik. Döntse el a forráshoz kapcsolódó állításokról, hogy igazak vagy hamisak! Válaszát X jellel jelölje! (Elemenként 1 pont = 4 pont) 2005. május

Állítások	Igaz	Hamis
a) Arisztotelész a demokratikus államforma válfajait egyformán jónak tartja.		x
b) Arisztotelész a demokratikus államformák között tesz különbséget, hogy a politikai hatalomba az emberek milyen módon tudnak beleszólni.	x	
c) Arisztotelész a nép számára a hatalom minden korlátozás nélküli kiterjesztését kívánatosnak tartja.		x
d) Arisztotelész három államformát különböztet meg.		x

22. feladat

A feladat az ókori görög filozófiához kapcsolódik. Állapítsa meg a forrás segítségével, hogy a következő állítások igazak-e vagy hamisak! Választását X jellel jelölje! (Elemenként 1 pont = 4 pont) 2006. október

Állítások	Igaz	Hamis
a) A Platón által megfogalmazott államberendezkedés alapvetően demokratikus jellegű.		x
b) Platón a társadalmat egymástól élesen elkülönülő csoportokra osztotta.	x	
c) Platón rendszerében az előkelő származás dönti el, hogy az egyén a társadalom melyik csoportjába kerül.		x
d) Platón felfogása szerint az emberek sorsát a vezetők határozhatják meg.	x	

1. csomag: Ókor emelt rövid feladatok megoldása

23. feladat

A feladat az ókori görög tudomány történetéhez kapcsolódik. Egészítse ki az alábbi szöveget a megadott fogalmakkal, nevekkel! Írja a táblázatba a számozott, kipontozott helyre illő fogalom, név betűjelét! Két szó felesleges! (Elem. 0,5 pont = 4 p.) 2009. október

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
h.	g.	f.	i.	a.	j.	d.	b.

24. feladat

A feladat az ókori kultúrával kapcsolatos. Döntse el a forrásrészlet felhasználásával az alábbi állításokról, hogy igazak vagy hamisak! Válaszát X jellel jelölje (Elemenként 1 pont = 4 pont) 2007. május idegen

- a) Igaz
- b) Igaz
- c) Hamis
- d) Hamis

25. feladat

A feladat a görög hitvilághoz kapcsolódik. 2010. október
Azonosítsa a képeken látható isteneket! Írja be a képek betűjelét a táblázatba a megfelelő isten neve mellé! (Két isten képét nem adtuk meg.) (Elemenként 0,5 pont = 3 pont)

Zeusz, az istenek királya, az ég istene	a)
Héraklész, istenné váló mitikus hős, Zeusz fia	e)
Dionüszosz, a bor és a mámor istene	-
Aphrodité, a szerelem istennője	d)
Poszeidón, a tengerek istene	b)
Apollón, a költészet istene	f)
Pallasz Athéné, a bölcsesség és a mesterségek istennője	c)
Héphaisztosz, a kovácsmesterség istene	-

26. feladat

A feladat az ókori görög valláshoz kapcsolódik. Melyik olümposzi istenről szólnak az alábbi szövegek? Válassza ki a felsorolásból és írja a megfelelő isten nevét a kipontozott helyre! (Elemenként 0,5 pont = 3 pont) 2013. október

- a) Poszeidón b) (Pallasz) Athéné c) Zeusz d) Hermész e) Apolló(n) f) Aphrodité

1. csomag: Ókor emelt rövid feladatok megoldása

27. feladat

A feladat a görög-római hitvilághoz kapcsolódik. Írja be a táblázatba az egyes római istenek görög megfelelőjét, illetve az adott görög istenre jellemző leírás betűjelét! Két leírás kimarad. (Elemenként 0,5 pont = 4 pont) 2017. május

Római isten	Jupiter	Mars	Vénusz	Minerva
Görög isten neve	Zeusz	Árész	Aphrodité	(Pallasz) Athéné
Leírás betűjele	C	A	B	E

28. feladat

A feladat az ókori Róma történelméhez kapcsolódik. 2012. október
Válaszoljon a kérdésekre a források és ismeretei segítségével! (összesen 4 pont)

a) Nevezze meg, kiről szól az A) forrásrészlet és a személy melyik ókori állam hadvezére volt! (Elemenként 0,5 pont.)

Név: **Hannibál**

Ókori állam: **Karthágó vagy Pun Birodalom**

b) Jelölje „X” jellel a térképvázlat megfelelő négyzetében, hol zajlott a B) forrásban olvasható ütközet! (1 pont)

A Cannae-i csatáról szól a forrás, amely az „olasz csizma” sarkán található.

c) Írja le, mettől meddig tartott az a háború, melynek része volt a fenti ütközet! (Elemenként 0,5 pont.)

A háború kezdete (év): **Kr.e. 218**

A háború vége (év): **Kr.e. 201**

d) Karikázza be annak a meghatározásnak a betűjelét, amely a B) forrásban kiemelt **A C) betűt kellett bekarikázni.**

29. feladat

Az alábbi kérdés a Római Birodalom történelmével kapcsolatos.

Állapítsa meg, kire vonatkoznak a római történetíróktól származó idézetek! Írja a megfelelő nevet a kipontozott helyekre! (Elemenként 0,5 pont = 3 pont) 2008. május

a) **Sulla**

b) **Spartacus**

c) **Nagy Constantinus**

d) **Caius Gracchus**

e) **Octavianus /Augustus**

f) **Julius Caesar**

1. csomag: Ókor emelt rövid feladatok megoldása

30. feladat

A feladat az ókori Róma történelmével kapcsolatos. Válaszoljon a forráshoz kapcsolódó kérdésekre! (összesen 3 pont) 2009. május

a) Nevezze meg latin eredetű kifejezéssel a forrásban említett szövetséget! (0,5 pont)

A szövetség neve: **triumvirátus**.....

b) Melyik évszázadban történt a fenti esemény? (0,5 pont)

Évszázad: **Kr.e. I. században**.....

c) Nevezze meg, ki volt a szövetség harmadik tagja! (1 pont)

Név: **Pompeius**.....

d) Mi volt a forrásban leírtak idején Róma államformája? (0,5 pont)

Államforma: **köztársaság**.....

e) Hogyan vesztette életét Julius Caesar? (0,5 pont)

..... **meggyilkolták / merénylet áldozata lett**.....

31. feladat

A feladat Augustus politikai rendszerével kapcsolatos. Válaszoljon a források és ismeretei alapján a kérdésekre! (Az egyes kérdések a szöveg aláhúzott és betűikkel jelölt részeire vonatkoznak.) Összesen 3 pont, 2008. október

a) Nevezze meg, milyen római államformára utal az aláhúzott szövegrész! (0,5 pont)

..... **köztársaság**.....

b) Hogyan hívták latinul az új kormányzati rendszert, amelyre az aláhúzott szövegrész utal? (0,5 pont)

..... **principátus**.....

c) Milyen ismert történelmi előzmény tette indokolttá az intézkedés meghozatalát? (1 pont)

..... **Caesar meggyilkolása**

d) Melyik ütközet következtében jutott egyeduralomra Octavianus? (Elemenként 0,5 pont.)

Év: **K.r.e 31**

Helyszín: **Actium**

1. csomag: Ókor emelt rövid feladatok megoldása

32. feladat

A feladat az ókori Róma principatus rendszeréhez kapcsolódik. Rendelje a táblázatban szereplő állításokhoz a megfelelő források sorszámát! 2005. május idegen (4 pont)

Állítások	Sorszám
a) A nagy kiterjedésű birodalom nem kormányozható a hagyományos módon, a köztársasági intézményekkel.	4
b) A köztársasági hivatalok névleg továbbra is léteznek, de politikai súlyuk csökken.	1
c) A császár a senatus első embere (princeps senatus), a testület politikai szerepe formálissá válik.	3
d) A hatalom alapja a hadsereg, melynek legfőbb parancsnoka maga a császár.	2

33. feladat

A feladat az ókori Róma történelmére vonatkozik. Válaszoljon az ábra és a forrás segítségével a kérdésekre! (4 pont) 2008. május idegen

a) principátus

b) ajándékokkal halmozta el a hozzápártoló előkelőket / lemondott triumviri címéről / maga mellé állította a szenátust / tanult Caesar hibáiból

(Más hasonló értelmű válaszok is elfogadhatók.)

34. feladat

A feladat Augustus principátusával kapcsolatos. Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével! (4 pont) 2013. május idegen

a) Fennmaradtak a köztársasági intézmények, de valójában egyeduralom jött létre.

(Más, tartalmilag azonos válasz is elfogadható.) (1 pont)

b) Kr. e. 31., Actium (Aktion) (Elemenként 0,5 pont, összesen 1 pont.)

c) Személye sérthetetlen volt, lakóhelye sérthetetlen volt, vétőjoga volt, részt vehetett a szenátus ülésén, összehívhatta a plebejusi népgyűlést. (Bármely két helyes válasz bármilyen sorrendben elfogadható. Más, tartalmilag helyes válaszok is elfogadhatók.)

(Elemenként 0,5 pont, összesen 1 pont.)

d) consul vagy censor vagy pontifex maximus vagy imperátor vagy augur (Más helyes válasz is elfogadható.) (1 pont)

1. csomag: Ókor emelt rövid feladatok megoldása

35. feladat

A következő forrásrészletek Augustus önéletrajzából származnak. Válaszoljon a kérdésekre a forrás és ismeretei segítségével! (4 pont) 2016. október

- a) **Caesar** (0,5 pont)
- b) **Veteránok** (A válasz más megfogalmazásban is elfogadható.) (0,5 pont)
- c) **Jól védhető, természetes határok kialakítása.** (A válasz más megfogalmazásban is elfogadható.) (0,5 pont)
- d) **A szenátus döntéseit megvétőzhatta.** (A válasz más megfogalmazásban is elfogadható, illetve elfogadható még, hogy háza asylum volt.) (0,5 pont)
- e) **Antonius** (és Kleopátra) (0,5 pont)
- f) **Kr.e. 31.** (0,5 pont)
- g) **A köztársasági tisztségek birtokában gyakorolt, burkolt egyeduralom.** (A válasz más megfogalmazásban is elfogadható, ha nem egyszerűen megismétli a forrásban olvasottakat és mindkét tartalmi elemet tartalmazza.) (1 pont)

36. feladat

A feladat a keresztény vallással kapcsolatos. Válaszoljon a kérdésekre az Újszövetség részletei alapján! (4 pont) 2006. május

- a) Állapítsa meg, hogy a keresztény tanítások kik számára hirdetnek megváltást! (1 p.)
Mindenki számára, aki követi Jézust / aki hisz Jézusban.
- b) Nevezze meg a korai keresztény egyház funkcionáriusait (tisztségviselőit)! (0,5 p.)
püspök, diakónus
- c) Állapítsa meg, milyen jellegű szerepet játszottak az apostolok a kereszténység korai történetében! (1 pont)
Hittérítő vagy egyházalapító szerepet.
- d) Magyarázza meg, hogyan viszonyul a kereszténység a hatalomhoz! (1 pont)
Engedelmeskedni kell a fennálló világi hatalomnak, mert a világi hatalom is Istentől ered.

37. feladat

A feladat a keresztény vallással kapcsolatos. Válaszoljon a kérdésekre Pál apostol levélrészletei és ismeretei alapján! (Elemenként 1 pont = 5 pont) 2007. október

- a) **Pál a kereszténységet megnyitotta a nem zsidó emberek előtt is. / Pál egy isteni jelenés hatására a kereszténység legfőbb üldözőjéből a kereszténység legfőbb terjesztőjévé vált.**
- b)
Pál apostol hittérítő és egyházszerző tevékenysége.
Pál apostol a zsidók előtt is megnyitotta a kereszténységet.
Pál apostol lehetővé tette a gazdagok számára, hogy úgy válhassanak kereszténnyé, hogy nem kell a vagyonukról lemondani.
A császári hatalom elfogadása.
- c)
dátum. **313**
császár: **Nagy Constantinus**

1. csomag: Ókor emelt rövid feladatok megoldása**38. feladat**

A feladat a kereszténység ókori történetéhez kapcsolódik. Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével! (összesen 2 pont) 2014. május

1. Kereszténység az ókorban (Összesen 2 pont.)

a) 1. B, 2. A, 3. D, 4. C (A helyes sorrend: 1 pont.)

b) 313 (0,5 pont)

c) Nicea / Nikaia (0,5 pont)

39. feladat

A feladat a Kr. u. IV–VI. századi népvándorláshoz kapcsolódik. 2013. május

Rendelje a népvándorlás népcsoportjaihoz a térképen jelölt végső megtelepedési területüket, valamint a megfelelő meghatározást! Írja a sorszámokat és betűjeleket a táblázat megfelelő mezőjébe! Egy-egy sorszám, illetve betűjel kimarad!

(Elemenként 0,5 pont = 4 pont)

a) D és 4-es

b) A és 1-es

c) E és 2-es

d) B és 3-as

